

Σάββατο 30 Οκτωβρίου 2021

"Κι όμως, με κίνδυνο να μην είμαι πολιτικά ορθή (που είναι τώρα έκφραση της μόδας), έχω θέσει πολλά άβολα ζητήματα σ' αυτό το βιβλίο." Συνέντευξη με την Κατερίνα Γκραφ για το ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ!

Η KATERINA GRAF μιλά στην EYA NATΣΗ για το βιβλίο της «Η γυναίκα που λαχταρούσε να αγαπήσει»!

«Η γυναίκα που λαχταρούσε να αγαπήσει» τιτλοφορείται η τριλογία σας, το πρώτο μέρος της οποίας αποτελείται από το μυθιστόρημά «Το ξύπνημα» και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Κάκτος». Να ρωτήσω πότε με το καλό να περιμένουμε το δεύτερο και έπειτα το τρίτο κομμάτι της τριλογίας;

Το δεύτερο βιβλίο της τριλογίας με τίτλο “Συγχώρεση χωρίς έλεος” έχει ήδη γραφτεί και μεταφραστεί. Περαιτέρω εξαρτάται από τον εκδοτικό οίκο «Κάκτος». Πιθανότατα, το βιβλίο θα κυκλοφορήσει στις αρχές του επόμενου έτους, το 2022. Ωστόσο, θα ήθελα πολύ να δω μέρος της εκτύπωσης πριν από τα Χριστούγεννα. Ένα βιβλίο είναι πάντα ένα καλό δώρο, εξάλλου, οι φίλοι και οι αναγνώστες μου ανυπομονούν να πάρουν το δεύτερο βιβλίο και να συνεχίσουν το ταξίδι τους μαζί με την κεντρική ηρωίδα του μυθιστορήματος.

Ποιές ήταν οι πηγές της έμπνευσής σας, που σας οδήγησαν στη συγγραφή του, κυρία Γκράφ;

Δεν είμαι ποιήτρια, είμαι εργασιομανής. Δεν περιμένω ποτέ την έμπνευση, επειδή σκέφτομαι το βιβλίο συνεχώς. Όταν δεν συλλέγω πληροφορίες και υπάρχει πολλή ιστορία και πολιτική στο “Συγχώρεση χωρίς έλεος”, ζω και υπάρχω στην παρέα των ηρώων μου. Δεν μ’ αφήνουν ποτέ. Ότι και να κάνω, οι μονόλογοι κι οι διάλογοι ακούγονται μέσα στο μυαλό μου και τα γεγονότα εξελίσσονται. Ίσως αυτό είναι έμπνευση. Σε αυτή την περίπτωση είμαι πολύ τυχερή. Υπάρχουν βέβαια μέρες που η γλώσσα κολλάει και οι φράσεις βγαίνουν αδέξιες. Τότε απλά γράφω σελίδα-σελίδα μέχρι να βρω ξανά τον ρυθμό μου. Η πεζογραφία πρέπει να έχει συγκεκριμένο ρυθμό, τότε το έργο διαβάζεται εύκολα.

Όσο για το ποιός ή τί με ενέπνευσε να γράψω το βιβλίο, η απάντηση είναι απλή : οι ανθρώπινες σχέσεις. «Κόλαση είναι οι άλλοι άνθρωποι», είπε ο Σαρτρ και ο Βολταίρος πρόσθεσε: «Ο άνθρωπος δεν είναι μόνο γελοίος, αλλά και πολύ μοχθηρός». Και οι δύο είχαν απεριόριστο δίκιο. Επιπλέον, με την πάροδο του χρόνου, η κόλαση, που αποτελείται από ζωντανούς ανθρώπους, επεκτείνεται και γίνεται όλο και πιο περίπλοκη και πιο πολυεπίπεδη. Σχετικά μ’ αυτό, αξίζει μόνο να αναφέρουμε την ανήθικη, ισχυρή και κερδοσκοπική κάστα των πολιτικών που έχουν φέρει τον κόσμο στο χείλος της αβύσσου. Πού να αναζητήσει κανείς τη σωτηρία; Ο ένας από τον άλλον ή από τον Θεό; Δείτε όμως τον θεσμό της Εκκλησίας, που είναι εντελώς αποσυντεθειμένος και βυθισμένος στην αμαρτία, και τους ιερείς που κρυφά διαπράττουν εγκλήματα. Οι άνθρωποι πάντα προσπαθούσαν για ενοποίηση - τάξεις, ομάδες, κόμματα, ενορίες, συνδικάτα. Τους φαινόταν ότι μαζί ήταν πιο ασφαλείς, ειδικά αν αυτή ή η άλλη ομάδα ανθρώπων είχαν τα ίδια ενδιαφέροντα ή μοιράζονταν την ίδια ιδεολογία. Όμως τελευταία, οι ιδεολογίες έχουν γίνει τοξικές και το κύριο ενδιαφέρον έχει γίνει το χρήμα. «Ζούμε σε μια τόσο ενδιαφέρουσα εποχή που κανείς δεν μπορεί να πει την αλήθεια χωρίς να διακινδυνεύσει να προσβάλει τις πεποιθήσεις οποιασδήποτε ομάδας... Όλοι μας αυτή τη στιγμή περπατάμε με τα πόδια προς τα πάνω» - αυτός είναι ο Dumas υιός.

Κι όμως, με κίνδυνο να μην είμαι πολιτικά ορθή (που είναι τώρα έκφραση της μόδας), έχω θέσει πολλά άβολα ζητήματα σ’ αυτό το βιβλίο. Ελπίζω ότι θα έχουν απήχηση στο μυαλό και τις καρδιές των αναγνωστών. Ωρα να ξυπνήσουμε.

«Ζούμε σε μια αρκετά άθλια εποχή και δεν ζηλεύω αυτούς που νιώθουν άνετα σ’ αυτήν. Η λατρεία της νεωτερικότητας, της ταχύτητας, της επίδειξης! Λες και αρκεί αυτό σ’ έναν άνθρωπο! Επιφάνεια, μιά επιφάνεια! Το άτομο προσπαθεί να κρύψει το δικό του κενό με χρήματα και αντικείμενα. Όταν μιλούν για κάτι ιερό, όλοι γελάνε... Πλήρης αποθάρρυνση του πνεύματος, διόγκωση των εννοιών. Δεν χάνονται μόνο η τέχνη, το πνεύμα, το ήθος, η τιμιότητα, αλλά ακόμη και η Ευρώπη και ο κόσμος γενικότερα». - Αυτός είναι ο Χέρμαν Έσσε.

«Λέγοντας κακή παρέα, εννοώ όχι μόνο τους ανθρώπους που είναι κακοί και επιβλαβείς, αυτούς δηλαδή που η παρέα τους πρέπει να αποφεύγεται, γιατί δηλητηριάζουν την ατμόσφαιρα και καταθλίβουν. Εννοώ επίσης την παρέα των «ζωντανών πτωμάτων», των ανθρώπων των οποίων το πνεύμα είναι νεκρό, αν και το σώμα τους είναι ζωντανό. Των ανθρώπων που οι σκέψεις και οι συζητήσεις τους είναι τετριμμένες, που φλυαρούν

αντί να μιλούν και που εκφέρουν απόψεις κλισέ αντί να σκέφτονται μόνοι τους "- αυτός είναι ο Erich Fromm.

Όπως μπορείτε να δείτε, όλα έχουν ήδη ειπωθεί και μάλιστα έχουν ειπωθεί για την εποχή μας. Οι μεγάλοι κατάλαβαν τα πάντα, αξιολόγησαν σωστά και, ως εκ τούτου, μπόρεσαν να προβλέψουν πώς ακριβώς θα εξελισσόταν ο κόσμος. Με μυαλό στεφανωμένο από ιδιοφυΐα, προέβλεψαν ακόμη και μιά εποχή «μετα-αλήθειας». Καθημερινά βομβαρδιζόμαστε με μια ροή πληροφοριών, οι περισσότερες από τις οποίες είναι είτε ξεκάθαρο ψέμα, είτε ένα σύνολο γεγονότων, τροποποιημένων υπέρ της άποψης του ιδιοκτήτη κάποιας εφημερίδας, περιοδικού, τηλεοπτικού καναλιού ή δημοσίευσης στο Διαδίκτυο, που, με τη σειρά του, υποστηρίζει τη μιά ή την άλλη πολιτική δύναμη. Έχουμε στη διάθεσή μας άπειρες πληροφορίες, όμως πού μπορούμε να βρούμε τη σοφία για να τις καταλάβουμε; Παρ' όλα αυτά, η αλήθεια διαστρεβλώνεται και τροποποιείται όχι μόνο από τα μέσα ενημέρωσης. Ο καθένας από εμάς πιστεύει ότι η ιδέα του για την αλήθεια είναι η ίδια η αλήθεια, οπότε η αλήθεια δεν ενώνει πλέον τους ανθρώπους, μα τους χωρίζει. Όλα αυτά είναι τα απελπιστικά ελαττώματα της εποχής μας. Αυτά υπηρετούν ως πηγή της έμπνευσής μου. Το κύριο πράγμα είναι η δύναμη της σκέψης και η κομψότητα του στυλ, που θα βοηθήσουν τις λέξεις να διαπεράσουν τις ψυχές. Και κάτι ακόμα με ενδιαφέρει: θέλω πολύ να βρω ή να εφεύρω ένα άτομο, έναν ήρωα, έναν χαρακτήρα που δεν ήταν «κόλαση», αλλά θα αποδεικνυόταν «παράδεισος».

Στη συναρπαστική πλοκή του βιβλίου σας οι αναγνώστες θα συναντήσουν την γλυκιά Ελισαβέτα είναι ένα κορίτσι που μεγάλωσε με πολλή αγάπη σ' έναν υπέροχο τόπο, στο Ισμαήλ, τη μικρή γραφική πόλη της Ουκρανίας. Γνωρίζουμε πως είναι η πόλη που μεγαλώσατε και εσείς. Τι θα λέγατε να μας πάρετε από το χέρι και να μας ξεναγήσετε στα σοκάκια που τρέχατε ως μικρό κοριτσάκι;

Το Ισμαήλ ήταν μια όμορφη πόλη. Πριν από πολλά χρόνια έφυγα από αυτή την πόλη και δεν επέστρεψα ποτέ εκεί. Θέλω να μείνει στη μνήμη μου όπως ήταν στα παιδικά μου χρόνια. Αν θέλετε μια εκδρομή στον παλιό Ισμαήλ, πάρτε το βιβλίο, ανοίξτε το στη δεξιά σελίδα και πηγαίνετε από το σπίτι στο οποίο μεγάλωσε η Λίζα, μέσα απ' το πάρκο, στην κεντρική λεωφόρο Σουβόρωφ, όπου υπάρχει μια παλιά λευκή εκκλησία, μετά στην πλατεία και από εκεί στο Μουσείο του Αλεξάντρ Σουβόρωφ, που απελευθέρωσε το Ισμαήλ από τους Τούρκους, ύστερα μέσα από ένα ακόμα πάρκο, στο πολυκατάστημα, στο μαιευτήριο, όπου γεννήθηκε η κεντρική ηρωίδα και, τέλος, στο θορυβώδες παζάρι. Στην άλλη πλευρά του σπιτιού ένα σχολείο, που βρισκόταν σε ένα όμορφο σπίτι που είχε χτίσει έχτισε ένας Έλληνας μεγαλέμπορος, όπου μαθήτευσε η Λίζα μέχρι τη μαγεμένη παιδική της ηλικία, η οποία διακόπηκε από τον θάνατο του αγαπημένου της παππού Νικήτα. Ο Jules Michelet είπε πολύ καλά για την παιδική ηλικία: «*Ημουν πλούσιος με παιδική ηλικία, με φαντασία και, ίσως, ήδη με αγάπη. Δεν ζήλεψα κανέναν*».

Η μικρή Λίζα (Ελισαβέτα Τροπίνινα) θαύμαζε τον παππού της Νικήτα ένα σπουδαίο άνθρωπο που πάντα προστάτευε και φρόντιζε την οικογένεια του. Πόσο θα στοιχήσει ο χαμός του στην μικρή ηρωίδα μας;

Ο πρόωρος θάνατός του παππού της διέκοψε την παιδική ηλικία της Λίζα, καταστρέφοντας το προστατευτικό κουκούλι μέσα στο οποίο είχε περάσει εννέα χρόνια. Ο θάνατός του βύθισε το κορίτσι στη μοναξιά και την ενηλικίωση. Λίγο καιρό μετά το θάνατο του Νικήτα, όλη η οικογένεια διαλύθηκε. Χωρίς έναν τέτοιο βράχο, όπως ο Νικήτα, οι γονείς της Λίζα στάθηκαν αδύναμοι μπροστά στις συνθήκες της ζωής, χάνοντας την αγάπη τους. Μόνο η Άννα, η γυναίκα του κατάφερε να επιβιώσει. Έχοντας μεγαλώσει τον Ιγκνάτ, τον γιό της κεντρικής ηρωίδας του βιβλίου, εμφύτευσε μέσα του όλα όσα διέθετε ο αγαπημένος της σύζυγος. Και η ίδια η Λίζα κατάφερε να δώσει στον Ιγκνάτ την απεριόριστη και άνευ όρων αγάπη της. Η αγάπη της μητέρας είναι όταν υπάρχει χρόνος για συνεχή επικοινωνία. Καμία από τις πιο εξελιγμένες τεχνολογικές εφαρμογές δεν θα μεγαλώσει ένα παιδί, δεν θα του πει τί είναι η ζωή και δεν θα το προετοιμάσει για αυτήν. Η αγάπη των γονέων δίνει στο παιδί ένα άσυλο, το κάνει να μη φοβάται το κακό, γιατί ξέρει τί είναι καλό. Θα μεγαλώσει σαν ένα ουσιαστικό άτομο που θα μπορέσει να μεταδώσει αυτή την αγάπη στα δικά του παιδιά και αυτό είναι απίστευτα πολύτιμο, γιατί έτσι, στον κόσμο των κακουχιών, των καταστροφών, της βίας, της έλλειψης πνευματικότητας και των μισών αληθειών, εμείς, με τη βοήθεια της αγάπης, μεγαλώνουμε αυτούς που, ίσως, θα μπορέσουν να σώσουν τους εαυτούς τους.

Μια ηρώιδα που μεγάλωσε περιτριγυρισμένη από άνευ όρων αγάπη την οποία κατάφερε να την μεταλαμπαδεύσει στον γιό της τον Ιγκνάτ! Ποια είναι εκείνα τα συστατικά που χρειάζονται, όταν ο συγγραφέας καταπιάνεται με μια τέτοια ιστορία αγάπης;

Δεν υπάρχουν και δεν μπορούν να υπάρχουν συστατικά. Γράφω για την αγάπη, γιατί η αγάπη, όπως και η αλήθεια, πρέπει να ενώνει τους ανθρώπους. Στη δύση του πολιτισμού μας, η αγάπη εξαφανίζεται, οπότε αξίζει κανείς να την αρπάξει, να την περιγράψει και να μιλήσει γι' αυτήν. Οι άνθρωποι δεν πρέπει να ενώνονται με τα χρήματα και τις μεθόδους απόκτησής τους, το κυνήγι της προίικας, της κληρονομιάς ή άλλων υλικών αξιών. Μόνο

η αγάπη, και όχι η επιθυμία για εξουσία, είναι ο μοναδικός τρόπος ύπαρξης σε τούτο τον κόσμο. Όμως γίνεται όλο και πιο δύσκολο να αγαπάς. Το συναίσθημα δεν είναι πια αρκετό. Πρέπει να μπορείς να προστατεύεις την αγάπη από τη βία που υπάρχει στην κοινωνία που αναγνωρίζει μόνο οικονομικές σχέσεις (το χρήμα).

Οι άνθρωποι δεν πρέπει να αναζητούν οφέλη και, μόλις αυτά εξαφανιστούν, να απομακρύνονται ο ένας από τον άλλον. Δεν πρέπει να προδίδουν ο ένας τον άλλον επειδή εμφανίστηκαν δυσκολίες στο διάβα τους ή επειδή η ερωτική πράξη δεν ενθουσιάζει πια όπως ήταν στην αρχή της γνωριμίας τους. Η αγάπη είναι η επιθυμία να την κρατάς κόντρα σε όλα. Όμως η όλη τραγωδία είναι ότι πολλοί νέοι που μεγάλωσαν αγκαλιά με ένα κομπιούτερ δεν ξέρουν καν πώς να αναγνωρίσουν την αγάπη. Μοιάζουν με εξωγήινους που πρωτοήρθαν στη Γη. Μπερδεύουν το χάος των αφυπνισμένων ορμονών τους με την αγάπη. Δεν έχουν ιδέα, ότι η αγάπη για τους ανθρώπους είναι ένα από τα είδη ταλαιπωρίας, ότι είναι πόνος, όπως είπε ο Άντον Τσέχωφ. Η αγάπη είναι κι ένα είδος πειθαρχίας γιατί η αγάπη μένει ζωντανή μέσω αποδείξεων. Δεν πρέπει να μιλάμε για αγάπη, η αγάπη πρέπει να επιδεικνύεται συνεχώς. Η αγάπη είναι πάντα το προοίμιο της απώλειας. Αναπόφευκτα χάνουμε είτε την αγάπη είτε ένα αγαπημένο πρόσωπο. Και παρόλα αυτά, παρότι καιγόμαστε και βιώνουμε πόνο, θέλουμε να αγαπάμε ξανά και ξανά.

Στην ιστορία εναλλάσσονται μυστικά και ανατροπές, και ο αναγνώστης σε πολλά σημεία νιώθει την καρδιά του να χτυπά δυνατά. Μια γυναίκα, που λαχταράει να αγαπήσει... Τι είναι αυτό που κάνει τον διαχωρισμό; Γιατί λαχταρούσε να προσφέρει και όχι να πάρει αγάπη, να αγαπηθεί;

Επειδή η Ελισαβέτα Τροπινίνα είναι έτσι φτιαγμένη, της αρέσει να δίνει και να χαρίζει. Αλλά, ας το ξεκαθαρίσουμε. Τί κι αν ένας άντρας είναι ερωτευμένος με μια γυναίκα, αλλά η καρδιά της είναι σιωπηλή; Αυτή είναι η ανεκπλήρωτη αγάπη. Ως τότε θα κρατάει ένας τέτοιος άνθρωπος την αγάπη του για αυτήν που δεν ανταποδίδει; Τελικά θα γνωρίσει κάποιον άλλον. Αυτή είναι η καλύτερη επιλογή. Και τι γίνεται αν κάποιος που αγαπά χωρίς απάντηση αρχίσει να καταδιώκει μια γυναίκα, επιβάλλοντας την αγάπη του σε αυτήν και την παρέα του; Τι γίνεται αν ο ερωτευμένος άντρας πιστεύει ότι έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη ζωή μιας γυναίκας που δεν ανταποδίδει; Θυμάστε έναν από τους ήρωες του πρώτου βιβλίου - τον Δημήτρη Ζάγκο, που αν και αγαπούσε τη Λίζα με τον δικό του τρόπο, πόσο κακό της έφερε ο έρωτάς του; Στο δεύτερο βιβλίο ο αναγνώστης θα γνωρίσει από κοντά τον Τζωρτζ Αλιάγα και τον Άνταμ Ερατεινό. Ο έρωτάς τους βασισμένος πάντα σε ψέματα και ατέλειωτους όρους, δεν έφερε στην κεντρική ηρωίδα τίποτα παρά μόνο πόνο.

Και τότε, όταν αγαπάς τον εαυτό σου, η καρδιά σου γεμίζει μουσική και ο κόσμος γίνεται πιο χαρούμενος. Είναι καλύτερο να αγαπάς παρά να σε αγαπούν, γιατί όταν αγαπάς, ο ίδιος βιώνεις αγάπη. Μια σταγόνα θεϊκής αγάπης διαπερνά την καρδιά σου. Αυτό είναι ένα μοναδικό συναίσθημα. Φυσικά, η αμοιβαία αγάπη είναι καλύτερη όταν δύο άνθρωποι αγαπιούνται, αλλά αν δεν υπάρχει, καλύτερα να αγαπάς εσύ. Όπως είπε ο Βλαντίμιρ Ναμπόκωφ: «Το όνειρο και η πραγματικότητα συγχωνεύονται στην αγάπη», έστω και για μια στιγμή.

Σκιαγραφώντας τον χαρακτήρα της, πώς θέλατε να αντιμετωπίσουν οι αναγνώστες την Ελισαβέτα Τροπίνινα και τη ζωή που επέλεξε;

Η Ελισαβέτα Τροπίνινα δεν είναι μια δεδομένη ηρωίδα, παγωμένη στην αρετή της. Αρνείται μια ζωή, όπου οι άνθρωποι έχουν ιδέα τι είναι ανησυχία και υφίστανται σαν τα στρείδια. Είναι ένας ζωντανός άνθρωπος με τα πάθη και τις αμαρτίες της, αλλάζει, εμφανίζεται μπροστά στον αναγνώστη πολύ ειλικρινής και, παρά την εσωτερική της δύναμη, είναι πολύ ευάλωτη. Στο δεύτερο βιβλίο, θα βιώσει αρκετά εσωτερικά δράματα, αντιλαμβανόμενα την ασθένεια και τον θάνατο της μητέρας της, Αλεξάνδρας. Ταυτόχρονα, ταξιδεύει σε μια άλλη χώρα για να σώσει τη ζωή του Άνταμ Ερατεινού, του ανθρώπου που παραλίγο να τη σκοτώσει ο ίδιος. Σε ένα από τα κεφάλαια, θα μιλήσει για όλους εκείνους τους χαρακτήρες που ζουν μέσα της, αποτελώντας τον εσωτερικό της εαυτό. Η Ελισαβέτα είναι ένα πολύπλευρο και ταλαντούχο άτομο, έχει πνεύμα ευμετάβλητο και εφευρετικό. Δεδομένου ότι ο κύριος χαρακτήρας σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να είναι κάτι μέτριο, θα ήθελα ο αναγνώστης να παρασυρθεί από τον εξαιρετικό και περίπλοκο χαρακτήρα της Λίζας με τον ίδιο τρόπο που αιχμαλωτίζεται από την πλοκή ή την πορεία του αγαπημένου του έργου.

Υπάρχουν και τέσσερις ανδρικές παρουσίες στη ζωή της. Ο ιδιότροπος Αλεξέι Γκάλιτς, ο συνταξιούχος πτέραρχος Δημήτρης Ζάγκο, ο επιχειρηματίας Τζωρτζ Αλιάγα και φυσικά ο μυστήριος τύπος Άνταμ Ερατεινός. Μιλήστε μας με λίγα λόγια γι' αυτούς τους χαρακτήρες. Ήταν δύσκολο «να μπείτε στα παπούτσια» τελείως διαφορετικών μεταξύ τους χαρακτήρων;

Δεν μπορώ να βρεθώ στη θέση τους, επειδή εγώ τους δημιούργησα. Όλοι οι άντρες αυτής της τριλογίας είναι δημιούργημά μου. Ο André Maurois αναφερόμενος στον Μπαλζάκ είπε ότι δεν μπορεί κανείς να γράψει μια ανθρώπινη κωμωδία και ταυτόχρονα να συμμετέχει σε αυτήν. Δεν συμμετέχω, δημιουργώ και παρατηρώ. Μόλις εμφανίζεται η εικόνα ενός νέου ήρωα στο μυαλό μου, αρχίζει να ζει χωριστά από μένα. Παρεμπιπτόντως, στο δεύτερο βιβλίο θα εμφανιστούν δύο ακόμη δυνατοί ανδρικοί χαρακτήρες.

Και κάτι ακόμα - δεν κρίνω τους ήρωές μου. Είναι διαφορετικοί άνθρωποι και ενεργούν σύμφωνα με τη στάση, τους χαρακτήρες και τις περιστάσεις.

Η επιτυχία του Μπαλζάκ συνίστατο στο γεγονός ότι ο ίδιος, δημιουργώντας σχέσεις μεταξύ των ηρώων του, τους έδεσε τόσο σφιχτά που έγιναν ακλόνητοι και σε καμία περίπτωση δεν μπορούσαν να μετατραπούν σε κάποιον άλλον. Τέτοιες αμοιβαίες σχέσεις είναι το κλειδί για ένα πετυχημένο μυθιστόρημα, οπότε είχα επίσης το καθήκον να συνδέσω όλους τους χαρακτήρες μαζί. Ελπίζω να τα κατάφερα.

Επιστρέφοντας στους ανδρικούς χαρακτήρες. Πώς προέκυψαν τόσο διαφορετικοί άνδρες από την πένα μιας γυναίκας; Είμαι πολύ παρατηρητική, ο εγκέφαλός μου επεξεργάζεται αναλυτικά τις πληροφορίες που λαμβάνω στη βάση και η φαντασία μου μετατρέπει αυτή τη βάση σε μια ενδιαφέρουσα ιστορία.

Το ύφος του βιβλίου και η πλοκή αλλάζουν απρόβλεπτα αρκετές φορές, παρασύροντάς μας σ' ένα ιδιαίτερο αναγνωστικό ταξίδι. Η Λίζα αποφασίζει να εκδικηθεί τους ανθρώπους που έπαιξαν με την ψυχή της και προδώσαν τα όνειρα και την αγάπη της. Μιλήστε μας γι' αυτήν την απόφαση.

Η ηρωίδα μου πιστεύει ότι η εκδίκηση είναι ισορροπία. Η εκδίκηση αποκαθιστά την αρμονία. Αν κάποιος την πλήγωσε, και το έκανε εσκεμμένα, θα έπρεπε να νιώσει τον ίδιο πόνο σε αντάλλαγμα. Δεν είναι ντροπή να μην αφήσεις τον εαυτό σου να προσβληθεί και να δώσεις ένα μάθημα στον θύτη. Ωστόσο, αν το προσέξατε, η ίδια δεν εκδικείται ποτέ. Είναι απλά το εργαλείο. Καθένας από αυτούς που την πρόδωσαν παίρνει αυτό που του αξίζει. Το μόνο που χρειάζεται είναι να τον επιστρέψει στην ζωή του και μετά απλά να παραμερίσει, όπως στην περίπτωση του Τζωρτζ Αλιάγα. Ή, αντίθετα, να σώσει τη ζωή του Άνταμ Ερατεινού, που θα γίνει η τιμωρία του.

“Η εκδίκηση πηγάζει πάντοτε από την αδυναμία της ψυχής, που δεν είναι ικανή να υποφέρει τις προσβολές “Φρανσουά ντε Λα Ροσφουκώ. Ποια η προσωπική σας εκτίμηση;

Ένας από τους μεγάλους εξέφρασε απλά τη γνώμη του. Δεν χρειάζεται να συμφωνήσει κανείς μαζί του. Ο Λέων Τολστόι επίσης πρότεινε να γυρνάμε το άλλο μάγουλο. Δεν συμμερίζομαι αυτή τη φιλοσοφία. Οι αδύναμες ψυχές είναι που υπομένουν όλες τις προσβολές, μη βρίσκοντας τη δύναμη να αντισταθούν. Ή οδηγούνται από φόβο, και ο φόβος συχνά σκοτώνει τον νου. Οι προσβολές δεν πρέπει να γίνονται ανεκτές, να ξεχνιούνται ή να αγνοούνται. Αν οι λαοί κατάπιναν λιγότερες προσβολές και ταπεινώσεις και αντιστέκονταν περισσότερο στην ανομία των ισχυρών αυτού του κόσμου και ο κόσμος θα ήταν καλύτερος και εμείς θα νιώθαμε καλύτερα μέσα σε αυτόν.

Το μυθιστόρημά σας προκαλεί ποικίλα συναισθήματα στον αναγνώστη. Ποια ήταν τα δικά σας συναισθήματα, όταν προσεγγίζατε τον ψυχισμό των ηρώων;

Τους αντιμετωπίζω με προσοχή και ψυχραιμία, όπως θα συμπεριφερόμουν στον ψυχισμό άλλων ανθρώπων. Ωστόσο, μάλλον θα έλεγα όχι «ψυχή», αλλά «η περιεχόμενο της ανθρώπινης ψυχής». Θέλω οι ήρωές μου να μου ανοίγονται όσο το δυνατόν περισσότερο, να με εμπιστεύονται, να μένουν μαζί μου, συνεχίζοντας να με εκπλήσσουν και να με προβληματίζουν.

Διαβάζοντας το βιβλίο εισέπραξα ότι απολαύσατε πολύ το συγγραφικό ταξίδι. Είναι η επιλογή του τόπου, του χρόνου ή κάτι άλλο που συνέβαλε σ' αυτό το όμορφο αποτέλεσμα;

Είναι απίθανο να ήταν απλώς ένα ευχάριστο ταξίδι σε αγαπημένες μου στιγμές και μέρη. Δούλεψα σαν σκλάβος γαλέρας. Δούλεψα κι αυτό μου έφερε χαρά και ικανοποίηση.

Σε αυτή τη ζωή, η δουλειά έχει μάκρος, η επιτυχία είναι αμφίβολη, η χαρά είναι σύντομη, η ευτυχία είναι φευγαλέα και σπάνια... Με άλλα λόγια, είναι πολύ λίγες οι ευχάριστες στιγμές στη ζωή.. Έχοντας δηλώσει αυτό το γεγονός, πρέπει να σημειωθεί ότι

η δουλειά συνεχίζει να προκαλεί έντονα και ποικίλα συναισθήματα, φέρνοντας ικανοποίηση και ευχάριστη κόπωση. Θα πείτε ότι η δουλειά δεν μπορεί να συγκριθεί, για παράδειγμα, με το πάθος για την αγάπη; Θα απαντήσω: όσο κι αν αλλάζεις εραστές ή, πολύ περισσότερο, συζύγους, η κατάληξη είναι πάντα η ίδια. Γνωστή, δοκιμασμένη από πριν. Άλλη κατάληξη, από τη φύση της, απλά δεν μπορεί να υπάρχει. Ίδιος για όλους οργασμός Είναι σαν τον θάνατο, προετοιμασμένος για όλους και τον καθένα.

Ας πάρουμε όμως τη δουλειά. Δεν εννοώ τη βαρετή, μονότονη δουλειά, αλλά την ουσιαστική και δημιουργική, τέτοια που όλα να εξαρτώνται από εμένα. Έτσι, σαν αποτέλεσμα της ταλαντούχας δουλειάς που έγινε, μπορώ να χαρώ τις παρακάτω ευχάριστες στιγμές. Η περηφάνια μου δεν πεινάει πια ούτε διψάει. Είναι ξεκάθαρο ότι μπορώ να κάνω κάτι και είμαι ικανή για κάτι. Αγοράζω ένα μπουκάλι καλή σαμπάνια, το κρυώνω, μετά κάθομαι σε μια καρέκλα στη βεράντα και πίνω αυτό το μπουκάλι για δύο μαζί με την περηφάνια μου. Εάν είμαι αρκετά τυχερή και λάβω ανταμοιβή για τη δουλειά που έχω κάνει, μπορώ να αγοράσω αυτό που χρειάζομαι ή ακόμα και εκείνο που ήθελα εδώ και πολύ καιρό. Με μια λέξη μπορώ να με κακομάθω λιγάκι...

ΑΛΛΑ!!! Στην τέχνη δεν μπορεί κανείς να δουλέψει για την επιτυχία, μπορεί όμως να εργαστεί μόνο για τον σταυρό και την πίστη. Είναι επίσης αδύνατο να ζεις μόνο για την επιτυχία, τη ζωή πρέπει να τη ζεις όσο πιο σωστά γίνεται, δίχως να απαιτείς δικαιοσύνη από αυτήν και, ακόμη περισσότερο, ανταμοιβή. Όλα θα πάνε και θα έρθουν. Η ανταμοιβή θα πάρει δυσδιάκριτο νόημα και μορφή και μόνο με τον καιρό θα συνειδητοποιήσεις ότι έχεις σωθεί. Δεν χρειάζεται να μαντεύεις, μπορείς να ονειρεύεσαι, αλλά δεν πρέπει να επιμένεις στην εκπλήρωση των επιθυμιών σου. Στην καλύτερη περίπτωση, θα εκπληρωθούν γενικά, κι αυτό αν έχεις καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια. Συνήθως, οι επιθυμίες εκπληρώνονται μόνο εν μέρει ή δεν εκπληρώνονται καθόλου. Πρέπει να δουλέψεις σκληρά και να ελπίζεις. Με τη βοήθεια του Θεού, ίσως κάτι να γίνει πραγματικότητα..